

§174

Regionplan och budget 2024–2026 (RS/129/2023)

Sammanfattning

Regionfullmäktige fastställer varje år en Regionplan och budget som innehåller övergripande mål och ekonomiska ramar för de kommande tre åren. I enlighet med Region Jämtland Härjedalens nya styrmodell, som fastställdes i juni 2023 (RS/342/2022), kommer fullmäktige att besluta om Regionplan och budget i juni från och med 2024 men för 2023 gäller oktober som det varit de senaste åren.

Regionplan och budget är det styrdokument som utgör grunden för verksamheternas årliga planering och budgetarbete, både på kort och lång sikt. Utifrån Regionplan och budget skapar regionstyrelsen och nämnderna planer som ska tydliggöra vad de behöver arbeta med för att verkställa fullmäktiges viljeinriktning och hålla de ekonomiska ramarna.

Region Jämtland Härjedalens kärnverksamhet - Hälso- och sjukvård, Tandvård, Regionalt utvecklingsansvar, Kultur, Folkhögskolor och Kollektivtrafik, samt stödverksamhet och ledningsprocesser utgör i Regionplan och budget egna målområden. Målområdets rubrik sammanfattar den politiska viljeinriktningen med fokus på vad som ska prioriteras och utvecklas. Regionplan och budget innehåller för varje målområde långsiktiga nyckeltal och uppdrag för kommande år till styrelsen och nämnderna. Regionens alla verksamheter behöver samverka såväl internt som externt för att gemensamt uppnå den politiska viljeinriktningen inom respektive målområde.

Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet inkluderas i respektive målområde, vilket även gäller för horisontella sakområden som exempelvis arbetsmiljö, folkhälsa och digitalisering. Region Jämtland Härjedalen är också en del av det samiska förvaltningsområdet vilket medför ett särskilt ansvar för att främja samisk kultur och samiska språk, vilket också det inkluderas på olika sätt i målområdena.

Det ekonomiska läget för Region Jämtland Härjedalen är för närvarande mycket ansträngt. Snabba förändringarna i omvärlden har fått inflationstakten att stiga och medfört att regionens kostnader, och då i synnerhet pensionskostnaderna, ökat kraftigt och som inte kunnat förutses. Utifrån det ekonomiska läget beslutade regionfullmäktige i juni 2023, § 66, att ge regionstyrelsen i uppdrag att i förslag till regionplan 2024–2026 redovisa en fördjupning av Långsiktigt arbete för ekonomi i balans totalt för Region Jämtland Härjedalen. Regionplan och budget omfattar uppdrag för hur regionstyrelsen och samtliga nämnder ska väva in effektiviseringar som en naturlig del i planerings-, budget- och uppföljningsarbetet. Samt upprätta åtgärdsplaner och arbeta enligt Långsiktig plan för en ekonomi i balans. För att komma i balans med ekonomin långsiktigt krävs att verksamheten arbetar med effektiviseringar för att bromsa in bruttokostnadsutvecklingen och att verksamhetens kostnader ska ligga kvar på samma nivå under planperioden.

I kommunallagen kapitel 11, paragraf 5 anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. För planperioden åberopar Region Jämtland Härjedalen synnerliga skäl för att lägga en budget med ett negativt resultat på -300 miljoner kronor 2024. Region Jämtland Härjedalen har efter år 2022 lyckats återställa sitt balanskravsunderskott. År 2023 är prognosen att regionen kommer att göra ett negativt resultat, enligt plan även för år 2024. Planen är att återställa 2023 års underskott under planperioden, men 2024 års underskott på längre sikt, innan utgången av år 2030, vilket är längre än tre år.

De ekonomiska ramarna för nämnderna är uppdelade i tjänstemanna- och förtroendemannabudget. En detaljbudget utifrån fördelning av förtroendemannabudgeten görs av fullmäktiges presidium. Gemensamt för regionstyrelsen och nämnder är ett krav att klara av kostnadsökningar kopplat till inflation, ökade pensionskostnader och andra ökade personalkostnader inom budgetram. En uppräknings har skett enligt LPIK 3,6% för 2024 men utan uppräknings år 2025 och år 2026, där verksamhetens kostnader behöver ligga kvar på samma nivå som helårsprognos 2023 under planperioden. Detta innebär att Regionstyrelse och nämnder minst behöver minska sina bruttokostnader motsvarande LPIK samt utöver detta möta eventuellt ytterligare kostnadsökningar inom budgetram med effektiviseringar och förändrade arbetssätt.

Maximal lånevolym föreslås uppgå till 700 miljoner kronor för 2024, 800 miljoner kronor för 2025 och 2026. Låneutrymme för 2023 uppgår till 250 miljoner kronor exklusive aktuell låneskuld för 2023 på 90 miljoner kronor. Maximal lånevolym för 2023 hade varit 600 miljoner kronor med motsvarande beräkning 100% av mark och byggnadstillgångar.

Regionplan och budget omfattar också en investeringsram för de närmsta tre åren.

Måluppfyllelse för målområdena summeras i tertiärrapport per april, delårsbokslut per augusti och i årsredovisningen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Skattesatsen är oförändrad och fastställs till 11.70 kronor för år 2024.
2. Synnerliga skäl, i enlighet med kommunallagen 11 kap § 5, åberopas för att lägga en budget med ett negativt resultat på -300 miljoner kronor 2024. 2024 års underskott återställs ej inom tre år (2027) utan på längre sikt, innan utgången av år 2030.
3. 2023 års underskott ska enligt plan återställas under planperioden 2024–2026.
4. Maximalt beslutad lånevolym uppgår till 700 mkr år 2024, 800 mkr år 2025 och 2026.

5. Regionplan och budget 2024–2026 fastställs.

Yrkanden

Bengt Bergqvist (S) yrkar följande ändring av punkt 2:

"2. Region Jämtland Härjedalen åberopar synnerliga skäl, i enlighet med kommunallagen 11 kap § 5, för att lägga en budget med ett negativt resultat på -300 miljoner kronor 2024. Det med hänvisning till det beskrivna ekonomiska läget, där framförallt snabba och oförutsedda förändringar i omvärlden fått inflationen att stiga och medfört kraftigt ökade kostnader, i synnerhet pensionskostnaderna. 2024 års underskott återställs ej inom tre år (2027) utan på längre sikt, innan utgången av år 2030."

Proposition

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i punkt 2 och sitt eget yrkande och finner att ordförandes eget yrkande antas.

Ordföranden ställer proposition på regiondirektörens förslag i övrigt och finner att det antas.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Skattesatsen är oförändrad och fastställs till 11.70 kronor för år 2024.
2. Region Jämtland Härjedalen åberopar synnerliga skäl, i enlighet med kommunallagen 11 kap § 5, för att lägga en budget med ett negativt resultat på -300 miljoner kronor 2024. Det med hänvisning till det beskrivna ekonomiska läget, där framförallt snabba och oförutsedda förändringar i omvärlden fått inflationen att stiga och medfört kraftigt ökade kostnader, i synnerhet pensionskostnaderna. 2024 års underskott återställs ej inom tre år (2027) utan på längre sikt, innan utgången av år 2030.
3. 2023 års underskott ska enligt plan återställas under planperioden 2024–2026.
4. Maximalt beslutad lånevolym uppgår till 700 mkr år 2024, 800 mkr år 2025 och 2026.
5. Regionplan och budget 2024–2026 fastställs.

Protokollsanteckning

Björn Hammarberg (M) och Joel Nordqvist (M) deltar inte i beslutet utan återkommer till fullmäktige.

Cristine Persson (C) deltar inte i beslutet utan återkommer till fullmäktige.

Regionstyrelsen

2023-10-06

Ronny Karlsson (SD) och Ted Länsberg (SD) deltar inte i beslutet utan återkommer till fullmäktige.

Conny Wahlström (MP) deltar inte i beslutet utan återkommer till fullmäktige.

Expedieras till

Regiondirektör, Ekonomidirektör, HR-direktör, Kommunikationsdirektör,
Förvaltningsområdeschefer samt deras närstöd, Budgetansvarig, Enhetschef sekretariatet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om regionplan och budget 2024-2026
- Regionplan och budget 2024 2026 _till RS 231004 _inkl.framsida

Paragrafen är justerad